Høringsnotat fra Unge funksjonshemmede

Unge funksjonshemmede

Statsbudsjettet 2016
Kommunal- og forvaltningskomiteen, 19. oktober 2015

Kapittel 571, post 60 – Kommunal- og regionaldepartementet (jf. kap. 762, post 60, under Helse- og omsorgsdepartementet)

I Prop. 1 S (Gul bok, s. 24), heter det at den foreslåtte veksten i frie inntekter til kommunene ”omfatter blant annet midler til satsinger på […] helsestasjoner og skolehelsetjenesten”. Det går fram av kapittel 3.2 i Kommunal- og regionaldepartementets budsjettproposisjon (s. 27) at 200 millioner kroner av veksten i 2016 er begrunnet i behovet for å styrke disse tjenestene, og at midlene ”foreslås fordelt til kommunene basert på antall innbyggere i alderen 0–19 år” (jf. Grønt hefte, Inntektssystemet for kommunar og fylkeskommunar 2016, tabell C-k).

I 2014 ble det bevilget 180 millioner kroner innenfor veksten i de frie inntektene, og beløpet ble økt til 455 millioner kroner i 2015. For 2016 utgjør ”bevilgningen” til å styrke tjenestene således 667,7 millioner kroner.

Helse- og omsorgsdepartementet forventet om lag 300 nye årsverk for midlene som ble bevilget i 2014 alene. KOSTRA-tallene for 2014 viser at det bare kom 157 nye helsesøsterårsverk. Mange av disse ble ”finansiert” gjennom kutt i andre typer stillinger, slik at tjenesten totalt bare ble styrket med 112 årsverk i 2014. En undersøkelse tidsskriftet *Sykepleien* gjennomførte i 356 kommuner samme år,[1] viste at 23 av kommunene faktisk kuttet i helsesøsterårsverk i 2014.

Dette viser at det ikke er nok å ”sende mer penger” til kommunene, som har mange viktige lovpålagte og andre oppgaver. Både brukerorganisasjonene og helsesøstergruppen i Norsk Sykepleierforbund ønsker en øremerking av midlene og/eller en bemanningsnorm for skolehelsetjenesten og helsestasjon for ungdom.

I 2012 ble det slått fast i en rapport bestilt av Helsedirektoratet at ungdom i Norge i dag ofte møter et helsevesen som ikke er tilpasset behovene og livssituasjonen som unge mennesker har.[2] I februar 2013 svarte 7 av 10 helsesøstre i en spørreundersøkelse at de har unnlatt å stille spørsmål til barn, unge og foreldre, fordi de ikke har tid til å følge opp svaret. Et godt utbygd skolehelse- og helsestasjonstilbud for unge er et sentralt forebyggingstiltak. Dette tilbudet bør være like godt i hele landet, og ikke avhengig av hvilken kommune den enkelte ungdom bor i. Dette er særlig viktig for barn og unge med nedsatt funksjonsevne og kroniske sykdommer, både før og etter diagnostisering.

---

[1] Tidsskriftet *Sykepleien*, nettutgave: <http://sykepleien.no/2014/01/halvparten-gikk-til-helsesostre> [20. oktober 2014].
[2] *Helsetilbud til ungdom og unge* voksne. Rambøll Mangement på oppdrag fra Helsedirektoretet. Rapport IS-2044. (2012)

Unge funksjonshemmede ber på denne bakgrunn om:

Innbyggertilskudd fordelt med særskilt fordeling for å styrke helsestasjons- og skolehelsetjenesten, jf. tabell C-k i Grønt hefte, øremerkes til økt bemanning i disse tjenestene.

Unge funksjonshemmede ber komiteen om å vedta følgende merknad:

Komiteen viser til at regjeringen begrunner 200 mill. kroner av veksten i frie inntekter med styrking av helsestasjons- og skolehelsetjenesten.

Komiteen viser til at en rekke kommuner i 2014 reduserte tilbudet eller videreførte det på samme nivå i forhold til 2013, trass i at rammetilskuddet ble styrket med 180 mill. kroner til formålet.

Komiteens støtter regjeringens intensjon om å styrke et viktig område, men mener på denne bakgrunn det er nødvendig å benytte sterkere virkemidler for å sørge for et forsvarlig tilbud, herunder øremerkede midler.

Unge funksjonshemmede ber subsidiært komiteen om å vedta følgende merknad:[3]

Komiteen mener det er viktig å få oversikt over om Stortingets satsing på skolehelsetjeneste og helsestasjoner fører fram.

Komiteen viser til Stortingets vedtak nr. 626 (2014–2015) 8. juni 2015, der Stortinget ber regjeringen utrede en bindende minimumsnorm i skolehelsetjenesten. Komiteen mener denne utredningen bør blir lagt fram før Stortingets behandling av revidert nasjonalbudsjett for 2016.

Kontaktinformasjon, Unge funksjonshemmede

Camilla Lyngen, styreleder
Telefon 91 84 69 84
camilla@ungefunksjonshemmede.no

Lars Rottem Krangnes, generalsekretær
Telefon 99 40 38 25
lars@ungefunksjonshemmede.no

[3] I Helse- og omsorgsdepartementets budsjettproposisjon, s. 302, varsler regjeringen at departementet "vil gi Helsedirektoratet i oppdrag å utrede mulige løsninger for, og virkninger av, en bindende minimumsnorm i skolehelsetjenesten, også sett i sammenheng med helsestasjonstjenesten".